

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під.заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206с.

Драгуська О. В.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Мукачівський державний університет
Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Екологічна криза, що виникла через непродумане господарювання людини, змушує змінити своє ставлення до довкілля. Цій меті покликана служити система екологічного виховання, яка є окремим напрямом педагогічної теорії та практики.

Екологічне виховання — систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури, взаємодії з природою.

Завдання екологічного виховання полягає в нагромадженні, систематизації, використанні екологічних знань, вихованні любові до природи, бажання берегти і примножувати її, у формуванні вмінь і навичок діяльності в природі. Зміст його полягає в усвідомленні того, що світ природи є середовищем існування людини, тому вона має бути зацікавлена в збереженні його цілісності, чистоти, гармонії [1].

Екологічне виховання неможливе без уміння осмислювати екологічні явища, робити висновки щодо стану природи, виробляти способи розумної взаємодії з нею. Ці уміння учні набувають на уроках та в позаурочній діяльності. Водночас естетична краса природи сприяє формуванню почуттів обов'язку і відповідальності за її збереження, спонукає до природоохоронної діяльності, запобігання нанесенню збитків природі [4].

Метою екологічного виховання є формування в особистості екологічної свідомості і мислення. Передумова для цього - екологічні знання, наслідок - екологічний світогляд. Екологічну свідомість як моральну категорію потрібно виховувати у дітей з раннього дитинства. На основі екологічного мислення і свідомості формується екологічна культура, яка передбачає глибокі знання про навколишнє середовище (природне і соціальне), екологічний стиль мислення і відповідальне ставлення до природи, вміння вирішувати екологічні проблеми, безпосередню участь у природоохоронній діяльності.

Система екологічного виховання передбачає врахування основних її аспектів:

- національного та регіонального підходів до вибору навчального матеріалу екологічного спрямування;
- гуманістичну спрямованість і зростаючу роль екологічних чинників у вирішенні глобальних проблем людства (раціонального використання природних ресурсів, забезпечення населення екологічно чистими продуктами

харчування, захисту середовища від забруднення промисловими та побутовими відходами);

— збереження фізичного і духовного здоров'я людини;

— об'єктивності у розкритті основних екологічних законів та понять, що дають підстави вважати екологію наукою, яка розвивається, намагаючись вирішувати проблеми довкілля;

— зв'язку між набутими екологічними знаннями і життям, розкриття їх цінності не лише у виробництві, а й у повсякденному житті людини [2].

Практична реалізація завдань і мети екологічної освіти в сучасній школі будується на засадах: комплексного розкриття проблем охорони природи; взаємозв'язку теоретичних знань з практичною діяльністю учнів у цій сфері; включення екологічних аспектів у структуру предметних, спеціальних узагальнювальних тем та інтегрованих курсів, які розкривають взаємодію суспільства і природи; поєднання аудиторних занять з безпосереднім спілкуванням з природою (екскурсії, трудові екологічні практикуми, польові табори тощо); використання проблемних методів навчання (рольові ігри, екологічні клуби та ін.); поєднання класної позакласної і позашкільної природоохоронної роботи [4].

В. Сухомлинський – великий педагог, мудрий учитель, неодноразово у своїх творах писав про екологічне виховання. У його палкому серці жила велика доброта та любов до всього світу. Він не лише навчав, а й прищеплював кожній дитині найкращі людські якості, виховував доброту, чуйність, людяність, патріотизм, любов до батьків, до людей і до рідної землі. Він твердив: «Світ природи — багатюще джерело емоцій, і саме завдяки безпосередньому впливу на почуття, природа впливає й на розум. Вона робить широким, світлим те віконце, крізь яке дитина дивиться на світ.» [3, с. 298], "Краса природи – це могутнє джерело енергії думки, це поштовх, що пробуджує і ледачу, і сонну, і інертну думку. Перед красою кожна дитина така, якою вона є насправді, під впливом краси вона стає такою, якою вона повинна бути. Коли дитина опиняється віч-на-віч з природою, коли перед нею відкривається світ дивних речей – дайте волю дитячим вчинкам, саме через вчинки ви найкраще зможете спостерігати, як сприймає навколишній світ кожна дитина, що вона бачить, як думає" [3, с.219]

Отже, зараз, як ніколи, актуальне питання вирішення і запобігання екологічних проблем. Тому сьогодні важливим є прищеплення дітям такої поведінки, яка вважається мінімально шкідливим для навколишнього середовища. Екологічне виховання дуже ефективне, оскільки в дитинстві формується модель поведінки на все життя, яка до того ж ще й передається від батьків до дітей, воно чудово виконає свою основну мету – зменшити антропогенне навантаження на навколишнє середовище.

Список використаних джерел:

1. Кучер Т. В. Екологічне виховання учнів. Просвіта – 1990. С – 51-53.
2. Мельчаков Л. Ф. Дітям про природу. Виховання і розвиток дітей у процесі навчання природознавства. З досвіду роботи. Посібник для вчителя. Освіта – 1981. С – 45, 46.
3. Сухомлинський В. О. Про екологічне виховання. «Радянська школа», Київ – 1977. С – 219, 298.

Тенденції розвитку педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу як напрям дослідження компаративістики у сфері освіти.....	
Дацер Е. І., Король Н. В. Актуальні проблеми інклюзії в умовах реформування початкової школи.....	23
Добоні А. А., Лалак Н. В. Інноваційні підходи до організації освітнього процесу у початковій школі.....	25
Драгуська О. В., Товканець Г. В. Екологічне виховання у формуванні екологічно спрямованої поведінки молодших школярів.....	27
Дрогобецька Н. С., Король Н. В. Важливість використання ігор у навчальному процесі початкової школи.....	29
Зорівчак М. В., Човрій С. Ю., Ретроспектива системи педагогічної освіти Фінляндської Республіки	31
Карпович О., Волинець Ю., Фаловська І. Д. Вплив сімейного оточення на психологічний розвиток дитини.....	33
Кенез І.М., Молнар Т.І. Просторово-предметна організація освітнього середовища в Новій українській школі.....	34
Клюса К. І., Шипович М. В. Принципи навчання фонетичної системи в методиці навчання української мови в початковій школі.....	36
Когутич М.В., Кузьма-Качур М.І. Дослідницька діяльність, як засіб формування особистості молодшого школяра.....	38
Козлінський Н. С., Ошурко І. С.	40

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>